

Criteriile de selecție și regulamentul Premiilor Cărturino, ediția 1, 2024

- Premiile Cărturino sunt organizate de către Fundația Cărturești și librăriile Cărturești (Direct Client Services S.R.L.), în perioada 15.11.2023 - 01.04.2024.
- Concursul se adresează autorilor și ilustratorilor contemporani de cărți pentru copii, cu cetățenie română, cu sau fără rezidență în România.
- Cărțile eligibile sunt cele publicate în perioada **1 decembrie 2022 - 30 noiembrie 2023**, în format fizic, în limba română, cu text original, publicate de edituri sau în regie proprie.
- Se acordă două premii principale: **Cartea ilustrată pentru copii a anului**, în valoare de 2000 de euro net (premiul se va împărți în mod egal între scriitor și ilustrator), și **Cartea de literatură pentru copii a anului**, în valoare de 1000 de euro net, acordați scriitorului; se vor acorda de asemenea două premii speciale: **Premiul copiilor** și **Premiul librarilor**.
- În cazul celor două premii principale, pe lângă sumele în bani, câștigătorii vor primi cărți în valoare de 200 de euro pe care le vor dona unei asociații / biblioteci / instituții etc. la alegere sau consultându-se cu organizatorii. Selecția cărților va aparține câștigătorilor.
- Premiile în bani vor fi acordate de către Fundația Cărturești, iar premiile în cărți vor fi acordate de către librăriile Cărturești (Direct Client Services S.R.L.) sub formă de donație.
- Trofeul pentru **Cartea ilustrată a anului** este acordat cărții luate ca întreg: text, ilustrație și calitatea obiectului în sine. Trofeul pentru **Cartea de literatură pentru copii a anului** este acordat celui mai bun text literar pentru cititorii independenți. **Premiul copiilor** este acordat de un grup de copii, selectați în prealabil, care vor premia o carte de pe lista finaliștilor din cadrul oricăreia dintre cele două premii principale; **Premiul librarilor** este acordat de reprezentanți ai mai multor librării din țară care vor juriza și vor alege câte o carte câștigătoare dintre cele înscrise; cartea aleasă poate să nu coincidă cu numele prezente pe listele finaliștilor pentru premiile principale.
- Jurizarea se va face în două etape. După o selecție preliminară, în care se va evalua dacă titlurile înscrise respectă criteriile anunțate și sunt eligibile, în cea de-a doua etapă, juriul principal va stabili o listă de cărți finaliste, alcătuită din 10 titluri pentru fiecare dintre secțiunile principale; câștigătorii premiilor vor fi aleși ulterior dintre cei nominalizați pe lista finaliștilor;

- Înscrierea cărților se va face în perioada **15 noiembrie - 15 decembrie 2023**. După evaluarea cărților înscrise conform criteriilor de eligibilitate, titlurile validate vor intra în procesul de jurizare. La **1 februarie 2024**, vor fi publicate cele două liste ale finaliștilor, iar pe **10 martie 2024** va avea loc gala de premiere.
- Înscrierile pot fi făcute atât de reprezentanți ai editurilor, cât și de autori (scriitori, ilustratori) prin intermediul unui formular, la adresa de email premii@carturesti.net.
- Fiecare editură, autor sau ilustrator care va înscrie cartea va completa un formular dedicat, disponibil pe blogul Cărturești la data începerii înscrierilor. Formularul se va completa pentru fiecare carte înscrisă.
- Fiecare editură, autor, ilustrator are obligația să trimită către organizatori un număr de 3 exemplare pentru fiecare titlu înscris; Cărțile vor fi trimise la adresa: strada George Enescu, nr 11, Sector 1, București 010301 (la recepția clădirii; persoană de contact pentru curier Monica Anghel: 0740692396); până la finalul perioadei de înscriere; În lipsa trimiterii exemplarelor cerute, înscrierea cărții va fi invalidată;
- Cărțile înscrise trebuie să aibă descriere cip și cod ISBN, exceptând cărțile publicate în regie proprie.
- Vor fi eligibile doar cărțile în regie proprie tipărite într-un tiraj minim de 500 de exemplare
- Editura, autorul sau ilustratorul are obligația de a retipări cartea într-un tiraj de minim 500 de exemplare dacă cartea înscrisă este aleasă câștigătoare la unul dintre cele două premii principale.
- Sunt acceptate opere de ficțiune pentru copii între 3 și 12 ani, ilustrate în totalitate, parțial sau deloc, sub forma unui text în proză, proză poetică, versuri, text dramatic sau fără text (silent books).
- Sunt acceptate reinterpretări sau repovestiri doar dacă există un concept bine definit, transformator și relevant pentru publicul țintă.
- Nu sunt acceptate opere de non-ficțiune (enciclopedii, cărți științifice, materiale auxiliare, manuale, cărți de dezvoltare personală, cărți de activități, cărți didactice și generaliste etc.)
- Vor fi excluse din selecție orice opere care, prin text sau ilustrație, aduc prejudicii de orice natură și/sau discriminează direct sau indirect pe criterii de gen, rasă, religie ș.a.m.d.

În alegerea cărților premiate, juriul va ține cont de următoarele criterii.

Nu toate criteriile enumerate mai jos vor fi luate în considerare în aceeași măsură în evaluarea cărților.

Criterii de jurizare pentru „Cartea ilustrată pentru copii a anului”

Cartea ilustrată a anului este cartea care a fost concepută, produsă și receptată ca întreg. Atât aspectul exterior, cât și conținutul sunt judecate împreună. Limbajul vizual primează, iar relația de interdependență dintre text și imagine trebuie să funcționeze pe de o parte omogen și coeziv, pe de altă parte în contrapunct și autonom cu resursele, instrumentele și propriul fir narativ specifice fiecărei expresii.

În acordarea premiului pentru **Cartea ilustrată a anului** juriul va ține cont de relația dintre ilustrație și cuvânt, precum și de jocul dintre cele două, care dă frâu liber imaginației și lasă loc de noi înțelesuri la fiecare recitare.

1. În ce fel alegerile conceptului vizual influențează modul de citire și înțelegere a textului? Alegerile sunt justificate și vin în întâmpinarea poveștii? Contribuie la complexitatea narativă și aduc valoare cărții ca întreg?
2. Ilustrațiile au valoare vizuală narativă, care ajută la dezvoltarea narațiunii și îmbogățesc experiența cititului sau au valoare pur estetică, decorativă?
3. Abordarea vizuală și cea stilistică comunică un scop comun? Cum se influențează reciproc și care sunt mijloacele specifice care creează sinergia dintre cele două?
4. Ce fel de relație este între ilustrație și text? Congruentă, complementară sau în contrapunct? Cum sunt rezolvate, dacă este cazul, diferitele schimbări de interdependență dintre cele două limbaje?
5. Cartea are elemente originale, creative și ludice? Conține diferite grade de complexitate și este surprinzătoare și relevantă pentru cititor?
6. Atât ilustrația, cât și textul aduc în vedere diverse straturi de înțelegere odată cu aprofundarea lecturii? Vin acestea în întâmpinarea mai multor tipuri de cititori, din diferite medii sociale și culturale?
7. Care sunt mijloacele și tehnicile abordate în ilustrație? Care este raportul dintre forme, contrast, paleta de culori, scală, rețeaua de linii și interlinii și dezvoltarea narațiunii? Funcționează atât luate împreună, cât și separat?
8. Există o coerență vizuală și artistică, pe tot parcursul cărții, atât în folosirea tehnicilor și materialelor, cât și în portretizarea personajelor și susținerea firului narativ?
9. Există teme, motive și convenții folosite pe tot parcursul cărții? Cum sunt traduse și introduse acestea în limbajul vizual?
10. Care este impactul cărții după lectură? Există o viziune plurivalentă care aduce cititorului deschidere către noi perspective și experiențe? Invită cititorul la recitare?
11. În cazul în care este vorba de un text versificat, cu ritm și rimă, se poate parcurge natural și cursiv?

12. Textul a fost gândit și conceput pentru a fi citit cu voce tare cu ușurință și fluent ?
Ce impedimente sau ce avantaje vin odată cu citirea textului cu voce tare?
13. Dacă este cazul, cum sunt abordate teme precum identitatea de gen, diferențe culturale, sociale și religioase? Atât reprezentările vizuale ale personajelor, cât și textul fac apel la empatie, incluziune și înțelegere?
14. Cartea este un obiect valoros, durabil în timp și atent îngrijit? Există o atenție la detalii atât pentru aspectul general (producție și design), cât și pentru conținut (redactare, editare)?
15. Cât de importante și asumate sunt deciziile prepress ce țin de format, mărime, layout, grafică și DTP (tehoredactarea textului, alegerea fontului, paginarea textului și ilustrațiilor, machetarea paginii)? Dar cele legate de modul de legare, calitatea hârtiei și tipul de copertă? Influențează în vreun fel experiența cititului?

Criterii de jurizare pentru Cartea de literatură pentru copii a anului

În acordarea premiului pentru **Cartea de literatură pentru copii a anului** juriul va ține cont, dincolo de intrigă, narațiune, stil, dialog sau alegerile lexicale, de diversitatea perspectivelor, experiențelor și vocilor narrative. Cartea trebuie să facă cititorul curios și dornic să își depășească limitele și să dezlege povestea dincolo de final.

1. Există o relație de coeziune între părțile care alcătuiesc structura cărții: început atractiv care te face să citești mai departe, acțiune care se dezvoltă și crește progresiv narativ, încheiere care se leagă de părțile anterioare?
2. Textul aparține unui singur gen literar sau jonglează cu mai multe? Sunt ușor de identificat? Cât de convingător sunt folosite tehnicile și convențiile specifice genurilor?
3. Structura textului este clară și ușor de urmărit? Există un progres narativ, într-un ritm convingător și echilibrat?
4. Mesajul, tema principală, structura și stilul poveștii sunt relevante pentru generațiile actuale și contribuie cu idei surprinzătoare și nefamilare, care provoacă cititorul să iasă din zona de confort?
5. Există o subtemă a textului care iese la suprafață odată ce avansează acțiunea? Ce impact are asupra poveștii ca întreg? Dar asupra finalului?
6. Cum contribuie limbajul, tonul și ritmul narațiunii la citirea, înțelegerea și aprofundarea textului?
7. Alegerile stilistice sunt justificate? Există bogăție și diversitate semantică care provoacă cititorul să caute straturi noi de înțelegere a cuvintelor? Limbajul este utilizat într-un mod convingător și captivant?

8. Este folosit un limbaj figurativ care apelează la figuri de stil precum metafore, comparații, epitete etc.? Îmbogățesc sau îngreunează lectura?
9. Autorul face apel la ritm și rimă sau la alte mijloace de expresie? Sunt alegeri justificate care aduc plus valoare poveștii ca întreg?
10. Personajele și atmosfera sunt conturate omogen și convingător?
11. Situațiile-limită și conflictele dintre personaje sunt rezolvate în acord cu acțiunile și caracteristicile lor?
12. Există un singur personaj-narator sau povestea este spusă din mai multe puncte de vedere? Cum influențează alegerea unui anumit tip de narator, tema, stilul și desfășurarea acțiunii?
13. Povestea este spusă într-un mod original, cu personaje din diferite medii socio-culturale, care depășesc stereotipurile și clișeele? Dacă este cazul, cum sunt abordate teme precum identitatea de gen, diferențe culturale, sociale și religioase? Fac apel la empatie, incluziune și înțelegere?
14. Având în vedere începutul narațiunii, ce anume face ca finalul să fie surprinzător sau predictibil? Invită cititorul la recitare?
15. Textul este atent îngrijit, ținând cont de criteriile de redactare și de editare în vigoare?
16. Coperta este atractivă, relevantă pentru subiectul cărții, originală și de impact? Influențează în vreun fel formatul, mărimea și alte detalii ce țin de tehnoredactare și DTP, felul în care este percepută și parcursă cartea?
17. Textul se pretează pentru o eventuală traducere? Cu ce anume poate rezona alt tip de cititor, din altă cultură?